

**МАПУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ ВПЛИВУ
МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ
У ВИБРАНИХ ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ РАДИ ЄВРОПИ**

Звіт дослідження

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

МАПУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ ВПЛИВУ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ У ВИБРАНИХ ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ РАДИ ЄВРОПИ

Погляди, висловлені в цьому звіті
є відповідальністю авторів і можуть не відповідати офіційній політиці
Ради Європи.

Усі запити на відтворення або переклад цього документа
або його частина адресується до Директорату зв'язку
(F-67075 Strasbourg Cedex) або до:
publishing@coe.int. Вся інша кореспонденція щодо цього документа має бути
надсилана до Департаменту з питань молоді Ради Європи

Переклад оригінального документа українською мовою здійснено з
використанням інструменту машинного перекладу.

Автор:

Максиміліан Фрас

Внесок:

Марті Тару

Розробка методології:

Максиміліан Фрас

Олена Черних

Технічна підтримка:

Юлія Белоконь

© Рада Європи,

Червень 2026

Зміст

Огляд.....	4
1. Фінляндія	5
2. Естонія.....	8
3. Республіка Ірландія	10
4. Шотландія (Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії)	13
5. Австрія	16
6. Люксембург.....	18
7. Німеччина	20
8. Нідерланди.....	23
9. Мальта.....	25
10. Норвегія	27
Уроки для України	31

Огляд

Радою Європи у межах проекту «Молодь за демократію в Україні: фаза IV» на запит Міністерства молоді та спорту України у березні–квітні 2026 року було проведено кабінетне дослідження підходів до оцінювання впливу молодіжної роботи у десяти відібраних державах-членах Ради Європи: Фінляндія, Естонія, Республіка Ірландія, Шотландія (Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії), Австрія, Люксембург, Німеччина, Нідерланди, Мальта, Норвегія).

Методологія дослідження передбачає огляд чотирьох основних напрямів для кожної з обраних країн:

- Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу
- Цілі молодіжної роботи
- Рамка компетентностей для молоді
- Ключові інструменти забезпечення якості та оцінки впливу

У фінальній частині дослідження представлено шість висновків для України.

Проект Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV» реалізують у межах Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023-2026 роки. Більше інформації про проєкт, зокрема новини, ресурси у сфері молоді та відкриті конкурси на участь у діяльності проєкту, можна знайти за посиланням - <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/youth-for-democracy-in-ukraine>.

1. Фінляндія

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

Міністерство освіти та культури (Opetus- ja kulttuuriministeriö) несе загальну відповідальність за національну молодіжну політику та молодіжну роботу у Фінляндії. На місцевому рівні муніципалітети відповідають за впровадження молодіжної роботи. Низка інших міністерств, зокрема юстиції, внутрішніх справ, соціальних справ і охорони здоров'я, також сприяють розвитку міжсекторальної молодіжної політики через Національну програму молодіжної роботи та молодіжної політики (VANUPO).

→ [Міністерство освіти та культури – молодіжна політика та розвиток](#)

Цілі молодіжної роботи

Відповідно до Закону про молодь (1285/2016, розділ 2), цілі молодіжної роботи та молодіжної політики такі: (1) сприяти соціальній інклюзії молодих людей та надати їм можливості брати участь і зміцнювати свої можливості; (2) підтримувати їхній розвиток, незалежність і почуття спільноти; (3) підтримувати їхні дозволя та громадську активність; (4) сприяти недискримінації, рівності та реалізації прав молодих людей; та (5) покращити їхній ріст і умови життя. Закон застосовується до всіх осіб віком до 29 років.

→ [Закон про молодь 1285/2016 \(Finlex\)](#) | [Міністерство – законодавство щодо молоді](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

У Фінляндії немає єдиної національної системи компетентностей, яка б визначала очікувані результати для молодих людей як бенефіціарів молодіжної роботи. Втім, цілі, викладені в Законі про молодь, мають неявну орієнтацію: від молодіжної роботи очікується підтримка соціальної інклюзії, активного громадянства, незалежності та почуття спільноти. Чинна Національна програма молодіжної роботи та молодіжної політики (VANUPO 2024–2027), прийнята резолюцією уряду від 21 березня 2024 року, побудована навколо теми «Зміцнення добробуту молоді через міждисциплінарні заходи» і організована у три кошики (корі): Корі 1 – шлях уперед для кожної молодої людини; Корі 2 – різноманітна інформація та інструменти для підтримки психічного здоров'я молоді; та Корі 3 – підтримка добробуту молоді шляхом посилення участі, спільноти та безпеки. Пакет якості Kyllin hyvä від Kanuuna / Finnish Youth Research Society також включає опитувальні інструменти, які відображають власне бачення молоді на свій розвиток.

→ [VANUPO 2024–2027 – Огляд міністерства \(англійською\)](#) | [Урядова резолюція \(Valtioneuvosto\)](#) | [Повна публікація VANUPO 2024–2027 \(PDF, фінська\)](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Фінський закон про молодь (1285/2016).** Закон встановлює законодавчу основу для молодіжної роботи у Фінляндії. Це рамковий закон, який зобов'язує муніципалітети створювати умови для місцевої молодіжної роботи та заходів, залишаючи при цьому значну свободу щодо організації цього на практиці. Фінляндія також неодноразово оновлювала своє молодіжне законодавство протягом останніх десятиліть (1972, 1986, 1995, 2006, 2016), що демонструє постійну модель розробки політики, а не одноразову реформу.

→ [Закон про молодь 1285/2016 \(Finlex\)](#) | [Міністерство – законодавство щодо молоді](#)

- **Мережа Кануна.** Кануна була муніципальною мережею розвитку молодіжної роботи, заснованою у 2006 році директорами молодіжних служб у десяти найбільших містах Фінляндії. У розквіті вона охоплювала близько 80 відсотків обсягу муніципальної молодіжної роботи через 24 мережі розвитку однолітків, що охоплюють понад 100 муніципалітетів. З 2018 по 2024 рік вона працювала як Центр експертизи з муніципальної молодіжної роботи, фінансований Міністерством освіти та культури та адміністрований містом Лахті. Її основний внесок полягав у розробці інструментів самооцінювання та оцінювання рівний-рівному для муніципальних молодіжних працівників та менеджерів з молодіжних послуг. У моделі оцінювання рівний-рівному, спочатку адаптованій з Кента у Великій Британії, молодіжні працівники з іншого муніципалітету спостерігають за діяльністю відповідно до погоджених критеріїв якості. Мета — розвиткова, а не інспекційна. Разом із Фінським товариством молодіжних досліджень Кануна у 2023 році створила загальнонаціональний пакет якості *Kyllin hyvä* («Достатньо добре»), який включав шаблони навчальних програм (NUPS), опитування для молоді, критерії оцінювання та кількісні індикатори. Мандат Кануни на Центр експертизи завершився 31 березня 2024 року, коли фінансування міністерством не було поновлено. Її наступниця, *Kunnallisen nuorisotyön yhdistys ry* (Асоціація муніципальної молодіжної роботи, KNY), була заснована у грудні 2023 року і продовжує мережі розвитку рівний-рівному, модель *Kyllin hyvä* та пов'язані опитування. Оригінальний домен *nuorisokanuuna.fi* згодом був перепрофілований.

→ [KNY – наступник Кануна \(kny.fi\)](#) | [Kyllin hyvä arviointipaketti \(Sway, фінська\)](#) | [Рада Європи – Національний лист з молодіжної роботи у Фінляндії](#)

→ [KNY Toimintaa 2025 \(kny.fi, фінська\)](#) | [Arviointikriteeristö kehitettiin vertaisten kesken \(nuoretjaosallisuus.fi, Finnish\)](#) | [Kanuunan toiminta päättyi – transition \(nuorisoseurat.fi, фінська\)](#)

- **Концепція навчальної програми для молодіжної роботи.** Фінляндія — одна з небагатьох країн (поряд із Великою Британією, наприклад), яка застосовує ідею навчальної програми до молодіжної роботи на національному рівні. Десятирічний дослідницький проєкт, який тривав приблизно з 2010 по 2020 рік і очолювало Фінське товариство дослідження молоді, співпрацював із молодіжними працівниками та менеджерами у шести муніципальних організаціях молодіжної роботи над розробкою місцевих навчальних програм молодіжної роботи. У цьому контексті навчальна програма — це спільний письмовий документ, який визначає цілі, методи та якісні очікування молодіжної роботи в межах муніципалітету. Він розробляється самими практиками через партисипативний процес і використовується для планування, комунікації та оцінки. Пакет Kyllin hyvä тепер включає підтримку створення цих навчальних програм.

→ [Кіілакоскі та Кіннунен \(2025\), The Curriculum Journal](#) | [Фінське товариство досліджень молоді](#)

- **Вимірювання впливу у країнах (2016–2018).** Фінляндія брала участь у міжнародному проєкті «Розвиток і комунікація впливу молодіжної роботи в Європі» разом з Англією, Естонією, Італією та Францією. Проєкт розробив і протестував методологію вимірювання впливу відкритої молодіжної роботи на особистий та соціальний розвиток молодих людей. У Фінляндії дослідження проводилися через молодіжні центри у співпраці з Фінським товариством молодіжних досліджень. Результати вказували на вимірюваний вплив на соціальні навички, впевненість у собі та участь у житті громади.

→ [Вивчення впливу міжнародної молодіжної роботи \(Фінське товариство молодіжних досліджень\)](#) | [Рада Європи – Національний лист з молодіжної роботи у Фінляндії](#)

- **Verke – Центр експертизи з цифрової молодіжної роботи.** Верке підтримує якісний розвиток у цифровій молодіжній роботі. Це включає міжнародний інструмент самооцінювання компетентностей цифрової молодіжної роботи, а також навчальні матеріали та ширшу співпрацю. Він також координує європейське стратегічне партнерство з цифрової молодіжної роботи, що охоплює 18 країн.

→ [Фінське національне агентство освіти – проєкт цифрової молодіжної роботи](#)

2. Естонія

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

Міністерство освіти та досліджень (Haridus- ja Teadusministeerium) відповідає за молодіжну політику, організацію молодіжної роботи та нагляд за Радою освіти та молоді (Harno). У межах Міністерства Департамент політики у сфері молоді та талантів опікується молодіжною роботою, хобі-освітою та політикою щодо талантів. Муніципалітети відповідають за організацію та насамперед фінансування молодіжної роботи на місцевому рівні. Рада освіти та молоді, створена у 2020 році шляхом об'єднання чотирьох агентств, включаючи колишній Естонський центр молодіжної роботи, відповідає за операційну роботу, включаючи моніторинг, оцінку впливу та розробку системи якості.

→ [Міністерство освіти та досліджень – молодіжна робота](#) | [Рада освіти та молоді \(Harno\)](#)

Цілі молодіжної роботи

Акт про молодіжну роботу, прийнятий у 1999 році та переглянутий у 2010 році, визначає молодіжну роботу як діяльність, що створює умови для різноманітного розвитку молоді віком від 7 до 26 років, поза сім'єю, формальної освіти та праці, а також на основі вільної волі. План розвитку молодіжного сектору на 2021–2035 роки встановлює три широкі цілі: молоді люди повинні мати можливість і готовність робити внесок у суспільство; перехід до ринку праці має бути більш плавним; якісна молодіжна робота має бути доступною по всій Естонії так, щоб підтримувати саморозвиток, успіх, досвід і незалежність.

→ [Акт про молодіжну роботу \(Riigi Teataja, англійська\)](#) | [План розвитку молодіжного сектору на 2021–2035 роки \(Міністерство\)](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

В Естонії немає окремої національної рамки компетентностей, яка чітко визначає очікувані результати для молодих людей як бенефіціарів молодіжної роботи. Однак План розвитку молодіжного сектору на 2021–2035 роки передбачає набір очікуваних результатів, включаючи саморозвиток, успіх, досвід і незалежність. Система хобі-освіти, яка входить до ширшої системи молодіжної роботи, слідує власним навчальним планам, спрямованим на розвиток знань, навичок і ставлення у сферах хобі для молодих людей віком від 7 до 19 років. Комплексна модель оцінки якості молодіжної роботи в Естонії, розроблена Харно на початку 2010-х років, є основною основою для оцінки молодіжної роботи на муніципальному рівні і залишається актуальною й досі.

→ [План розвитку молодіжного сектору на 2021–2035 роки \(Міністерство\)](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Професійні стандарти для молодіжних працівників (рівні 5, 6, 7).** Ці стандарти відповідають Естонській рамковій кваліфікації. Рівень 5 (базовий практик, заміна попереднього рівня 4 для нових сертифікатів; існуючі власники Рівня 4 зберігають сертифікат до поновлення) охоплює базову практику, включно з організацією молодіжної роботи, взаємодією з громадськістю, створенням безпечного середовища та безперервним професійним розвитком. Рівень 6 додає компетентності у сфері розвитку на місцях, наставництві та управлінні командою. Рівень 7 орієнтований на менеджерів з молодіжної роботи і зосереджений на ширшому розвитку сфер, організаційному лідерстві, мережуванні та публічній комунікації. Сертифікація здійснюється Естонською асоціацією молодіжних працівників і працівниць (ENK) через неформальний процес оцінювання: кандидати і кандидатки складають портфоліо, а потім беруть участь у експертній панельній співбесіді тривалістю близько 30–45 хвилин. Компетентності можна продемонструвати незалежно від того, чи були вони розвинені через формальну освіту, неформальне навчання чи досвід роботи. Сертифікація коштує €180 за першу заявку та €157 за поновлення, з частковою субсидією від Міністерства. Сертифікати залишаються дійсними протягом п'яти років, а нові професійні стандарти набули чинності у 2024 році.

→ [ENK – рівні кваліфікації молодіжного працівника \(естонською\)](#) | [ENK – Процес сертифікації \(естонською\)](#) | [Kutseregister – Noorsootöötaja, tase 5](#) | [Kutseregister – Noorsootöötaja, tase 6](#) | [Kutseregister – Noorsootöötaja, tase 7](#)

- **Інструмент муніципальної оцінки якості.** Естонія розробила спеціальний інструмент для муніципалітетів, щоб відстежувати сильні та слабкі сторони місцевої молодіжної роботи, планувати покращення та контролювати прогрес. Він охоплює чотири основні напрямки: можливості для неформального навчання; можливості для участі; адекватність інфраструктури; та кваліфікації тих, хто здійснюють молодіжну роботу. Це робить його практичним інструментом якості на муніципальному рівні.

→ [Рада освіти та молоді \(Гарно\) – робота з молоддю](#)

- **Концепція розумної молодіжної роботи (2016) та висновки Ради ЄС (2017).** Естонія прийняла національний концептуальний документ з розумної молодіжної роботи у 2016 році, підкріплений планом дій, що охоплює цифрову грамотність і навички, цифрові інновації у методах молодіжної роботи та міжсекторальну цифрову співпрацю. Під час головування в ЄС у 2017 році Естонія також відіграла провідну роль у висновках Ради ЄС щодо розумної молодіжної роботи. Підтримуючі інструменти, такі як інформаційна панель Noorteseire Juhtimislaud та огляд

місцевих органів влади minuomavalitsus.ee, допомагають зробити молодіжну політику більш обґрунтованою.

→ [Висновки Ради щодо розумної молодіжної роботи \(EUR-Lex, 2017\)](#)

- **Міжнародне дослідження впливу (2016–2018) та модель оцінки якості Харно.** Естонія брала участь у міжнародному проєкті «Розвиток і комунікація впливу молодіжної роботи в Європі» з 2016 по 2018 рік. Проєкт досліджував партисипативну методологію оцінювання, відому як трансформативна оцінка (що походить із соціальної роботи, а не з молодіжної роботи), збираючи власні свідчення молодих людей про те, як молодіжна робота вплинула на їхнє життя. Вона не була розроблена для створення комплексної системи оцінювання чи проведення повномасштабної оцінки. Окремо, фактична комплексна модель оцінки якості молодіжної роботи в Естонії була розроблена Харно на початку 2010-х років і досі використовується (див. harno.ee/noorsootoo-kvaliteedi-hindamismudel). Ця система суттєво не змінилася внаслідок дослідження 2016–2018 років. Згідно з Планом розвитку молодіжних полів на 2014–2020 роки, задоволеність молодіжною роботою регулярно вимірювалася, а фінальне опитування 2018 року показало, що майже 90 відсотків молодих людей залишились задоволеними.

→ [Рада освіти та молоді \(Harno\) – робота з молоддю](#)

- **План розвитку молодіжного сектору на 2021–2035 роки.** Стратегічна мета 3 плану прямо зосереджена на якісній молодіжній роботі та має на меті забезпечити її доступність по всій Естонії. Загальний орієнтовний бюджет плану становить €356 мільйонів за весь період. Ключові показники включають доступність послуг у муніципалітеті, кількість сертифікованих молодіжних працівників, задоволеність молоді роботою та участь у хобі-освіті.

→ [План розвитку молодіжного сектору на 2021–2035 роки \(Міністерство\)](#)

3. Республіка Ірландія

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

Станом на травень 2025 року функції молодіжної роботи в Ірландії були передані Департаменту освіти, раніше вона була відповідальністю Департаменту дітей, рівності, інвалідності, інтеграції та молоді (DCEDIY). На місцевому рівні Ради з освіти та навчання (ETB) мають законодавчу відповідальність за молодіжну роботу відповідно до Закону про ради 2013 року. Національна молодіжна рада Ірландії (NYCI), заснована у 1968 році, є представницьким органом добровільних молодіжних організацій.

→ [Акт про молодіжну роботу 2001 року \(Ірландський законодавчий посібник, повний PDF\)](#) | [ETBI – Молодіжна робота](#)

Цілі молодіжної роботи

Розділ 3 Акту про молодіжну роботу 2001 року визначає молодіжну роботу як плановану освітню програму, яка підтримує особистий і соціальний розвиток молодих людей через добровільну участь, доповнює формальну, академічну або професійну освіту та навчання і здебільшого надається добровільними організаціями молодіжної роботи. Національна рамка стандартів якості (NQSF) базується на цьому, зазначаючи, що молодіжна робота має допомагати молодим людям приймати обґрунтовані рішення, розвивати соціальну свідомість і солідарність, мати голос у питаннях, які їх стосуються, діяти як активні громадяни та бути серйозно почутими.

→ [Акт про роботу з молоддю 2001 року \(Ірландський законодавчий посібник, PDF\)](#) | [Закон про роботу з молоддю 2001 року \(HTML\)](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

В Ірландії немає єдиної національної рамки компетентностей, яка б визначала результати молодіжної роботи для молодих людей. Однак інструмент Skills Summary від NYCI пропонує практичний спосіб ідентифікувати навички, які молоді люди отримують через молодіжну роботу та волонтерство. Вона відтворює ці компетентності з працевлаштування та особистісного розвитку і допомагає молодим людям описати цінність неформального навчання роботодавцям. П'ять основних принципів NQSF також передбачають чітке уявлення про те, якої якості молодіжної роботи очікується досягти.

→ [NYCI – Огляд навичок](#) | [Повний документ NQSF \(gov.ie PDF\)](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Національна рамка стандартів якості (NQSF).** NQSF була запроваджена у 2010 році тодішнім Офісом міністра у справах дітей і молоді та впроваджена з 2011 року. Вона побудована навколо п'яти основних принципів і десяти стандартів, що охоплюють участь молодих людей у плануванні та реалізації, змісті програм, управлінні та керівництві, документації та звітності, а також у відносинах між громадами та агентствами. Рамка працює за безперервним циклом: організації спочатку проводять самооцінювання за кожним стандартом, а потім проходять зовнішню оцінку від молодіжного/зв'язкового офіцера для місцевих служб або офіцера зі стандартів NQSF для національних організацій. Зовнішня оцінка включає спостереження за практикою та збір думок персоналу, керівництва, молодих людей та волонтерів/волонтерок.

→ [Повний документ NQSF \(gov.ie PDF\)](#) | [gov.ie – сторінка публікації NQSF](#) | [Керрі ETB – ресурси NQSF](#)

- **Національні стандарти якості для молодіжних груп, очолюваних волонтерами.** В Ірландії також існує простіший набір стандартів, розроблених для молодіжних груп, керованих волонтерами, та груп молодіжної роботи. Групи, які фінансуються в рамках грантової програми місцевих молодіжних клубів та пов'язаних програм, зобов'язані їх використовувати, тоді як інші волонтерські групи заохочуються це робити. Учасники заповнюють річний план і звіт про прогрес. Це важливо, оскільки значна частина ірландської молодіжної роботи виконується волонтерами, а не оплачуваними професіоналами, і ця структура відображає цю реальність.

→ [gov.ie – Національні стандарти якості для молодіжних груп, очолюваних волонтерами](#)

- **Комітет зі стандартів освіти та навчання Північ-Південь (NSETS).** NSETS була заснована у 2006 році на основі всього острова і охоплює як Північну Ірландію, так і Республіку Ірландія. Вона професійно підтримує програми вищої освіти з молодіжної роботи через процес, що включає інституційну самооцінку, панельний візит з інтерв'ю та умовну або повну підтримку відповідно до погоджених критеріїв. Затверджені програми щорічно контролюються і повинні проходити повну повторне підтвердження кожні п'ять років. NSETS входить до складу Спільного форуму ETS Великої Британії та Ірландії, що дозволяє визнавати кваліфікації у різних юрисдикціях.

→ [NYCI – Огляд NSETS](#) | [Процес схвалення NSETS](#) | [Професійні критерії схвалення NSETS \(PDF\)](#)

- **Акт про молодіжну роботу 2001 року.** Акт залишається законодавчою основою ірландської системи молодіжної роботи. Він покладає на міністра відповідальність за розробку та координацію програм і послуг з молодіжної роботи, а також встановлює ширшу законодавчу архітектуру, зокрема Плани розвитку молодіжної роботи, Оцінювача молодіжної роботи, Національний консультативний комітет з молодіжної роботи, Комітети з молодіжної роботи та Волонтерські молодіжні ради. Він також визначає роль комітетів з професійної освіти, нині ETB, у місцевому забезпеченні та фінансуванні.

→ [Акт про молодіжну роботу 2001 року \(Ірландський законодавчий посібник, PDF\)](#) | [Закон про роботу з молоддю 2001 року \(HTML\)](#)

- **Інтегрована система на практиці.** Сила Ірландії полягає в тому, як ці елементи поєднуються. Акт про молодіжну роботу забезпечує законодавчу підтримку; NQSF забезпечує організаційне забезпечення якості через само-

та зовнішнє оцінювання; Стандарти волонтерів поширюють рамки якості на непрофесійний сектор; NSETS допомагає забезпечити, щоб програми вищої освіти підтримували професійну форму. NYCІ поєднує кілька з цих напрямків на практиці через свої представницькі та виконавчі ролі.

→ [NYCІ – Програми](#) | [NYCІ – Акт про молодіжну роботу 2001 року](#)

4. Шотландія (Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії)

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

У Шотландії молодіжна робота входить до юрисдикції уряду Шотландії, зокрема сфери, відповідальної за дітей і сім'ї. Вона розглядається як частина ширшої сфери навчання та розвитку громад (CLD), що регулюється Положеннями про вимоги до навчання та розвитку громад (Шотландія) 2013 року. Місцеві органи влади мають законодавчий обов'язок забезпечувати CLD у своїх районах. На національному рівні YouthLink Scotland та Education Scotland тісно співпрацюють з урядом: перша як національна агенція з молодіжної роботи, друга — через інспекцію та підтримку самооцінювання. Оскільки молодіжна робота є децентралізованою справою, шотландські домовленості відрізняються від тих, що в Англії, Уельсі та Північній Ірландії.

→ [Регламенти CLD \(Шотландія\) 2013 \(legislation.gov.uk\)](#) | [YouthLink Scotland – національна агенція](#)

Цілі молодіжної роботи

Національна стратегія молодіжної роботи 2014–2019 років та політичний напрям, що їй слідував, представляють молодіжну роботу як процес, заснований на цінностях, який розвиває потенціал молодих людей через інформальну та неформальну освіту та базується на добровільній участі. Вона починається з власного досвіду молодих людей і має на меті зробити навчання приємним і захопливим. Стратегія визначає п'ять амбіцій: щоб молодіжна робота цінувалася в Шотландії; була визнана як внесок у навчання та навички; вважалась цінним партнером у сфері освіти; підтримувалась сильною командою; здатна демонструвати лідерство у всьому секторі.

→ [Національна стратегія молодіжної роботи 2014–2019 \(Education Scotland, PDF\)](#) | [Стратегічне керівництво CLD на 2024–2027 роки \(gov.scot\)](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

Шотландія вирізняється своєю чіткою структурою, яка описує результати, яких прагне досягти молодіжна робота в житті молодих людей. Національна рамка результатів і навичок молодіжної роботи, вперше опублікована у 2015 році та інтегрована в єдиний інструмент YouthLink Scotland у 2022 році, визначає сім результатів, що охоплюють здоров'я та добробут, стосунки, навчання, участь у

групах, прийняття рішень, розширення горизонтів, а також голос і соціальну відданість. Поряд із ними є одинадцять навичок молодіжної роботи, таких як впевненість, стійкість, лідерство та вміння вирішувати проблеми, які вважаються основою, що допомагає молодим людям рухатися до цих результатів. Ця рамка чітко має коріння в Конвенції ООН про права дитини.

→ [Рамка результатів та навичок молодіжної роботи – YouthLink Scotland](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Самооцінка через рамки «Наскільки добре наш...».** Молодіжна робота в Шотландії є частиною системи самооцінювання та інспекції CLD, яку контролюють інспектори освіти Її Величності. Застосовуються дві ключові рамки: «Наскільки добре навчання та розвиток у нашій громаді?», що використовуються у законодавчих інспекціях місцевих органів влади CLD та їхніх волонтерських і громадських партнерів; та «Наскільки добра наша організація третього сектору?», розроблена для провайдерів волонтерського сектору. Обидва побудовані навколо індикаторів якості та показників ефективності, які допомагають практикам визначати сильні сторони та сфери для розвитку. Важливо, що ці рамки розроблені для спільної самооцінки менеджерами, командами та партнерами, а не як виключно інструменти інспекції зверху вниз, і також було пілотно реалізовано оцінювання колег на основі тих самих показників.

→ [Education Scotland – наскільки якісні навчання та розвиток у нашій громаді? \(PDF\)](#) | [Національна стратегія молодіжної роботи 2014–2019 \(Education Scotland, PDF\)](#)

- **Національні професійні стандарти (NOS) для молодіжної роботи.** NOS з молодіжної роботи визначає результати, знання та розуміння, які очікуються на робочому місці. Вони розробляються на загальнобританській основі, але в Шотландії ними керують Skills Development Scotland від імені децентралізованих адміністрацій. Оновлення 2019 року було організовано Радою зі стандартів CLD для Шотландії за участю YouthLink Scotland. На практиці NOS пов'язані з введенням в посаду, PDA, SVQ, сучасними стажуваннями та кваліфікаціями на рівні ступеня, і вони співпрацюють із CLD Рамкою компетентного практика.

→ [Рада стандартів CLD – Функціональна карта роботи з молоддю \(PDF\)](#) | [Рада стандартів CLD – Молодіжна робота NOS 2019 Вступ \(PDF\)](#) | [YouthLink Scotland – Національні професійні стандарти](#)

- **Структура компетентних практиків CLD та Кодекс етики.** Рада зі стандартів CLD є професійним органом з питань навчання та розвитку громади в Шотландії, зокрема молодіжної роботи. Її Рамка компетентного практика об'єднує знання, навички та особисті характеристики, які

очікуються від компетентного практика, структуровані навколо семи компетентностей і п'яти ключових характеристик. Кодекс етики забезпечує етичну основу для такої практики.

→ [Рада стандартів CLD – Стандарти та бенчмарки](#) | [Компетенції та кодекс етики CLD – YouthLink Scotland](#)

- **Результати та індикатори молодіжної роботи на практиці.**

Сім результатів підтверджуються індикаторами, які допомагають організаціям використовувати їх для самооцінки та покращення якості. Education Scotland та YouthLink Scotland співпрацюють із місцевими, регіональними та національними організаціями, щоб посилити використання цих інструментів і покращити розуміння результатів і впливу. Шотландська модель є помітно низькою ставкою: організації не карають за невиконання певного порогу, що відрізняє її від більшості систем, що базуються на вимогах щодо дотримання стандартів, і наближає до моделей покращення якості розвитку.

→ [YouthLink Scotland – Рамка результатів і навичок](#) | [Молодіжна програма Якісне втручання в Шотландії \(PDF\)](#)

- **Дослідження та база впливу.** YouthLink Scotland та Шотландська керівна група з досліджень молодіжної роботи створили значний обсяг досліджень впливу універсальної молодіжної роботи на основі громад. Дослідження 2018 року за участю Единбурзького університету та Університету Сент-Марк і Сент-Джон показало, що 93 відсотки опитаних молодих людей повідомили про зростання впевненості в собі, 74 відсотки — про покращення життєвих навичок, а 68 відсотків після участі у молодіжній роботі почувалися більш позитивно щодо своєї громади. Більш сучасні біографічні дослідження з Единбурзьким університетом простежують те, як самі молоді люди описують вплив молодіжної роботи з часом.

→ [YouthLink Scotland – дослідження](#)

5. Австрія

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

Федеральна структура Австрії означає, що відповідальність за молодіжну політику та позакласну роботу з дітьми та молодіжну роботу розподіляється між федеральним урядом і дев'ятьма федеральними землями (Länder), причому найбільшу відповідальність за позакласну молодіжну роботу несуть за них землі. На федеральному рівні загальні справи та координація молодіжної політики підпорядковуються Генеральному директорату з питань сім'ї та молоді у Федеральній канцелярії. Провінційні молодіжні департаменти відповідають за регіональне проєктування та впровадження. Федеральною правовою основою є Федеральний акт про сприяння освіті та вихованню поза шкільними закладами та сприяння молодіжній роботі (Bundes-Jugendförderungsgesetz, BGBl. I No 126/2000).

→ [Bundes-Jugendförderungsgesetz \(RIS, німецька\)](#) | [BKA Kompetenzzentrum Jugend – інформаційний лист Offene Jugendarbeit \(PDF, німецькою\)](#)

Цілі молодіжної роботи

В Австрії позакласна молодіжна робота включає заплановані рекреаційні та соціально-освітні заходи, спрямовані на підтримку та зміцнення молодих людей. Ці пропозиції базуються на добровільності, відкритості, орієнтації на житлове середовище молодих людей, участі та рівних правах, і вони явно некомерційні. Австрійська молодіжна стратегія, що діє з 2019 року, додає ширшу політичну рамку через чотири сфери дій: навчання та працевлаштування; участь та ініціативу; якість життя та дух співпраці; а також медіа та інформацію.

→ [Bundeskanzleramt – Jugendstrategie \(німецькою\)](#) | [BKA Kompetenzzentrum Jugend – інформаційний лист Offene Jugendarbeit \(PDF, німецькою\)](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

Підхід Австрії формується двома пов'язаними документами, а не єдиною національною рамкою. По-перше, bOJA розробила концепцію впливу «Цілі, досягнення та наслідки відкритої молодіжної роботи в Австрії», яка визначає п'ять вимірів впливу (Wirkungsdimensionen) для молодих людей: (1) Kompetenzerweiterung (розширення компетентностей); (2) Identitätsentwicklung (розвиток ідентичності); (3) Alltagsbewältigung (впоратися з повсякденним життям); (4) Interessenvertretung (представництво інтересів); та (5) Partizipation (участь). По-друге, існує Рамка компетентностей для роботи з дітьми та молодіжної роботи, яка визначає компетентності, необхідні самим молодіжним працівникам і працівницям у різних умовах. Разом вони дають досить чітке уявлення про те, що очікується молоді люди отримають, і що потрібно працівникам і працівницям для підтримки цього розвитку.

→ [bOJA – Qualitätsentwicklung und Publikationen \(німецькою\)](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **bOJA Посібник з якості для відкритої молодіжної роботи (Qualitätshandbuch).** Розроблений bOJA, загальнонаціональним центром компетентності з професійної відкритої роботи з дітьми та молодіжної роботи, Qualitätshandbuch встановлює стандарти якості відкритої молодіжної роботи Австрії за структурою, процесом і результатами, а також пропонує рекомендації для подальшого розвитку. 5-те видання (2021) — це поточна версія. Коли ці стандарти вперше були розроблені у 2011 році, вони дали дуже різноманітній галузі спільну точку відліку. Близько 341 постачальника обслуговують близько 680 закладів по всій Австрії, з яких 87 відсотків — це молодіжні центри.

→ [bOJA Qualitätshandbuch \(5-те вид., 2021, PDF, німецькою\) | BKA Kompetenzzentrum Jugend – інформаційний лист Offene Jugendarbeit \(PDF, німецькою\)](#)

- **Інструментарій для розвитку якості у відкритій молодіжній роботі.** Поряд із Qualitätshandbuch, bOJA створила набір методів і інструментів для розвитку якості у відкритій молодіжній роботі. Це доповнюється базою даних документації bOJA, яка збирає дані про діяльність з молодіжних центрів і підтримує аналіз на рівні секторів. Поєднання стандартів, інструментів і спільних даних дає Австрії практичну інфраструктуру для якісного розвитку.

→ [bOJA – Qualitätsentwicklung und Publikationen \(німецькою\)](#)

- **Якісні діалоги на місцевому рівні.** bOJA також підтримує муніципалітети методом, відомим як Qualitätsdialog або «якісний діалог». Співпрацюючи з Міністерством охорони здоров'я, він пов'язав цей підхід із схемою нагороди для молодіжної роботи про обізнаність у сфері здоров'я, яка вже була присуджена понад 100 установам і базується на дев'яти критеріях. Ці діалоги корисні не лише для зміцнення практики на місцевому рівні, а й для створення інформації, яку можна передавати до муніципалітетів і міністерств.

→ [Europe Goes Local – інтерв'ю з bOJA](#)

- **Система сертифікації aufZAQ для курсів навчання з молодіжної роботи.** Фінансована Федеральною канцелярією та молодіжними департаментами федеральних земель, aufZAQ є національною системою сертифікації курсів підготовки молодіжної роботи. Вона сертифікує програми, а не окремих молодіжних працівників і працівниць, допомагаючи забезпечити, щоб освіта та навчання по всій Австрії відповідали спільним критеріям якості. Станом на 2023 рік було сертифіковано 34 курси.

→ [aufZAQ – офіційний сайт \(німецькою\)](#)

- **Опитування молоді та активна участь.** Відповідно до Австрійської молодіжної стратегії, міністерства організовують обміни «перевірки реальності» між молодими людьми та представниками міністерства, щоб перевірити, чи пов'язані цілі молоді з життєвим досвідом. У період з 2017 по 2021 рік команда Get Active – близько 25 молодих людей віком від 16 до 24 років з усієї Австрії – брала участь у проєктах, спрямованих на допомогу міністерствам та організаціям у кращій взаємодії з молодими людьми. Це надає участі більш конкретну роль у формуванні молодіжної політики.

→ [Bundeskanzleramt – Jugendstrategie \(німецькою\)](#)

6. Люксембург

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

У Люксембурзі молодіжна робота підпорядковується Міністерству освіти, дітей і молоді (Ministère de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse). У межах цієї структури відповідальність розподіляється між Службою з питань молоді, яка формує політику, та Національною службою з питань молоді (SNJ), яка впроваджує молодіжну політику та підтримує якість освіти в секторі неформальної освіти. SNJ також виступає центром підтримки та ресурсів для цієї сфери, з місією, яку часто описують як *Jonker staark maachen* — «розширюючи можливості молодих людей».

→ [Національна служба з питань молоді – офіційний сайт](#) | [Міністерство – принципи та актори молодіжної роботи](#)

Цілі молодіжної роботи

Змінений Закон про молодь від 4 липня 2008 року забезпечує основну законодавчу базу. Молодіжна робота розуміється як неформальна освіта поза школою та як соціально-освітня робота, що здійснюється молодими людьми з молодими людьми та для них індивідуально або в групах, через широкий спектр соціальних, культурних, освітніх, екологічних та політичних заходів. Міністерство описує це як соціальну практику, тоді як SNJ формує свою роль навколо створення умов для здорового розвитку та підтримки молодих людей у тому, щоб вони стали відповідальними, активними громадянами, які поважають демократію, цінності та фундаментальні права.

→ [Loi du 4 juillet 2008 sur la jeunesse \(Legilux, французька\)](#) | [Міністерство – принципи та організація молодіжної роботи](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

Підхід Люксембургу до результатів унікальний тим, що він працює через Національну референційну систему неформальної освіти для дітей і молоді

(Cadre de référence national sur l'éducation non formelle des enfants et des jeunes). Заснований Регламентом Великого Герцога від 28 липня 2017 року і наразі у виданні 2021 року, Cadre de référence структурована навколо семи полів дії (champs d'action) і охоплює три вікові групи — petite enfance / маленькі діти (до 4 років), âge scolaire / діти шкільного віку (4–12 років) та молоді (12–30 років) — тому охоплює всю вікову категорію 0–30 років, а не лише молодь. Розроблена SNJ, вона визначає сфери дій, загальні цілі та педагогічні принципи для догляду за дітьми, освіти та молодіжних послуг. Замість того, щоб чітко окреслити вузький перелік компетентностей для молодих людей, вона зосереджується на якості навчального середовища та наданні стимулюючого навчального досвіду. У цьому сенсі вона більше орієнтований на процес, ніж на результат.

→ [Cadre de référence national – офіційний хаб \(enfancejeunesse.lu\)](https://enfancejeunesse.lu) | [Cadre de référence national 2021 \(PDF, men.public.lu, французька\)](https://men.public.lu) | [Cadre de référence national 2021 \(PDF, quichet.public.lu, французька\)](https://quichet.public.lu)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Concept d'Action Générale (CAG) – Загальна концепція дій.** З моменту впровадження неформальної освітньої рамки для відкритої молодіжної роботи у 2017 році забезпечення якості в Люксембурзі було пов'язане зі структурованою системою моніторингу. Центральним елементом є вимога, щоб кожен молодіжний центр створював Концепцію загальної дії (CAG). Після позитивного розгляду SNJ і прийняття Міністерством концепція залишається чинною протягом трьох років. Вона охоплює педагогічні цілі та принципи, організацію, структуру та внутрішню оцінку. Це створює особливо чіткий зв'язок між місцевим педагогічним плануванням і національною системою якості.

→ Cadre de référence national – офіційний хаб (enfancejeunesse.lu)

- **Регіональні молодіжні агенти (Agents régionaux, AREG).** Моніторинг якості здійснюється регіональними молодіжними агентами, які працюють у SNJ. Вони регулярно відвідують служби, щоб обговорити, як впроваджуються рекомендації неформальної освіти та чи відповідає практика загальній концепції дій служби. Це розроблено як підтримуючий і розвиваючий процес, а не як модель каральної інспекції.

→ SNJ – місія регіональних молодіжних офіцерів | Служіння – принципи молодіжної роботи

- **Координація навчання молодіжних працівників та підвищення кваліфікації.** SNJ координує як початкове навчання спеціалізованих молодіжних працівників і працівниць, так і безперервну освіту для фахівців, які працюють з дітьми та молодими людьми. Вона також керує центральним порталом безперервної освіти enfancejeunesse.lu, надаючи

сектору неформальної освіти єдину точку доступу до можливостей навчання. Це підсилює ідею, що компетентний персонал є ключовим елементом якості.

→ [Портал безперервної освіти – enfancejeunesse.lu](http://enfancejeunesse.lu)

- **Центр досліджень дитинства та молоді (CCY) при Люксембурзькому університеті.** Дослідження та оцінка молодіжної роботи є невід'ємною частиною порядку денного CCY. Проекти досліджували освітній досвід молодих людей в неформальних умовах і те, що вони дізнаються, ставши активними учасниками молодіжної роботи. Люксембург також бере участь у мережі RAY, а CCY співпрацює з Anefore, агенцією Erasmus+ у країні, для збору доказів впливу програми.

→ [Університет Люксембургу – кафедра соціальних наук \(FHSE\)](http://fhse.lu)

- **Вища рада молоді (Conseil Supérieur de la Jeunesse).** Вища рада з питань молоді об'єднує 22 представники і представниці молодіжних організацій, молодіжних служб, організацій, що працюють для молоді, учнів і студентів, представників муніципалітетів, Національної ассамблеї молодих людей, міністерства та молодіжних досліджень. Вона функціонує як структурний механізм для об'єднання поглядів молодих людей, практиків і дослідників у дискусії молодіжної політики.

→ [Loi du 4 juillet 2008 sur la jeunesse \(Legilux, французька\)](http://legilux.lu)

7. Німеччина

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

На федеральному рівні молодіжна політика в Німеччині підпорядковується Федеральному міністерству у справах сім'ї, літніх громадян, жінок і молоді (BMFSFJ). Однак федеративна структура Німеччини означає, що землі та муніципалітети несуть найбільшу безпосередню відповідальність за послуги для дітей і молоді. Правова база викладена у Книзі VIII Соціального кодексу (SGB VIII), особливо в розділах 11–14 про роботу з дітьми та молодіжну роботу та розділі 73, який визначає правову основу для Juleica.

→ [SGB VIII \(Sozialgesetzbuch Aches Buch, gesetz-im-internet.de, німецька\)](http://gesetz-im-internet.de) | [Рада Європи – Національний лист з молодіжної роботи в Німеччині](#)

Цілі молодіжної роботи

Молодіжна стратегія федерального уряду, прийнята у грудні 2019 року, об'єднує 163 заходи у дев'яти сферах, релевантних для молоді, і відображає ідею Eigenständige Jugendpolitik — молодіжної політики як окремої сфери. Стратегія покликана зробити інтереси німецької молоді віком від 12 до 27 років видимими в уряді, незалежно від того, чи є питання житла, транспорту, доступу до

інтернету чи захисту клімату. Її загальна мета — забезпечити, щоб заходи у всіх сферах політики враховували їхній ймовірний вплив на молоді покоління.

→ [BMFSFJ – Jugendstrategie \(німецькою\)](#) | [Пояснення молодіжної стратегії федерального уряду \(deutschland.de\)](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

У Німеччині немає єдиної національної рамки, яка б визначала результати молодіжної роботи для молодих людей, а також загальної формальної системи валідації неформального та інформального навчання у молодіжній роботі. Натомість багато організацій розробили власні стандарти та орієнтації компетентностей. Федеральний Звіт про дітей і молодь, який має публікуватися один раз у кожному парламентському терміні відповідно до розділу 84 SGB VIII, надає широку базу доказів щодо ситуації молоді. П'ятнадцятий звіт описав молодіжний етап через три широкі виклики розвитку: кваліфікацію, перехід до незалежності і позиціонування себе у світі.

→ [SGB VIII § 84 – Kinder- und Jugendbericht \(gesetze-im-internet.de, німецькою\)](#) | [Рада Європи – Національний лист з молодіжної роботи в Німеччині](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Juleica – Jugendleiter*in-Card.** Juleica — це національно стандартизована картка Німеччини для добровільних, і в меншій мірі оплачуваних молодіжних працівників і працівниць. Вона слугує доказом кваліфікації, формою автентифікації при взаємодії з державними органами та видимим знаком визнання добровільного внеску. Для отримання такої картки особі зазвичай має бути не менше 16 років, бути активним у визнаному постачальнику молодіжних послуг, пройти базовий навчальний курс, що відповідає погодженим стандартам, і мати дійсний сертифікат першої допомоги. Картка діє три роки, а потім може бути поновлена через повторне навчання. Приблизно 100 000 добровільних молодіжних працівників і працівниць наразі мають Juleica. На практиці це масштабна неформальна система навчання та визнання волонтерської бази німецької молодіжної роботи.

→ [Juleica.de – офіційний портал \(Deutscher Bundesjugendring\)](#) | [SGB VIII § 73 \(gesetze-im-internet.de, німецькою\)](#)

- **Jugend-Check – перевірка релевантності законодавства для молоді.** Jugend-Check — це інструмент регуляторного впливу, який аналізує можливий вплив проєктів федеральних законів на молодь віком від 12 до 27 років до прийняття цих законів. Він був розроблений спільно BMFSFJ, Інститутом регулярного оціювання та евалюації впливу, а також експертами з молодіжної політики, і з 2017 року працює через

Kompetenzzentrum Jugend-Check (KomJC). KomJC є унікальним тим, що забезпечує безперервний регуляторний процес, орієнтований на молодь, через незалежну академічну установу. У двадцятому законодавчому періоді було опубліковано 91 Jugend-Check і розглянуто близько 490 проєктів законів.

→ [Kompetenzzentrum Jugend-Check \(FÖV\)](#) | [Jugend-Check \(Jugendgerecht.de, німецька\)](#)

- **Федеральний план для дітей і молоді (Kinder- und Jugendplan des Bundes, KJP).** KJP є центральним федеральним інструментом фінансування послуг для дітей і молоді. Його правила вимагають, щоб пілотні ініціативи, підтримані федеральним урядом, супроводжувалися дослідженнями та оцінкою, заснованою на доказах. Це дає Німеччині структурний зв'язок між фінансуванням і навчанням, навіть за відсутності єдиної загальної системи якості.

→ [KJP Richtlinien 2017 \(BMFSFJ PDF, німецька\)](#) | [Консолідовані настанови KJP \(verwaltungsvorschriften-im-internet.de, німецькою\)](#)

- **Федеральні звіти про дітей і молодь (Kinder- und Jugendberichte).** Один раз у кожному парламентському терміні федеральний уряд повинен публікувати Звіт про дітей і молодь. Вони готуються незалежними експертними комісіями і пропонують детальний емпіричний та концептуальний аналіз конкретних аспектів становища дітей і молоді. Звіти підсумовують стан досліджень, визначають політичні прогалини та нові виклики, і широко використовуються в молодіжному секторі як авторитетні довідкові видання.

→ [SGB VIII § 84 \(gesetze-im-internet.de, німецька\)](#)

- **Секторні самовизначені стандарти якості.** Окрім Juleica та KJP, у Німеччині немає загальної системи забезпечення якості для неформального сектору. Натомість багато організацій розробили власні стандарти, часто з сильним акцентом на демократичне прийняття рішень, низький поріг доступу, участь і рефлексивну практику. Цей плюралізм є і сильною стороною, і обмеженням: він дозволяє різним традиціям і постачальникам підтримувати різні підходи, але також ускладнює порівняння на рівні всієї системи.

→ [Рада Європи – Національний лист з молодіжної роботи в Німеччині](#)

8. Нідерланди

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

У Нідерландах Міністерство охорони здоров'я, соціального забезпечення та спорту (VWS) несе загальну відповідальність за національну молодіжну політику, тоді як Міністерство освіти, культури та науки охоплює питання, пов'язані з освітою. Після масштабної реформи децентралізації 2015 року в рамках Jeugdwet муніципалітети взяли на себе оперативну відповідальність за молодіжні послуги, включно з молодіжною роботою, доглядом за молоддю та профілактичним забезпеченням. Nederlands Jeugdinstituut (NJI) виступає національним інститутом знань для молодіжної сфери та є центральним джерелом методів, доказів і якісних інструментів.

→ [Jeugdwet \(wetten.overheid.nl, нідерландською\)](https://wetten.overheid.nl) | [Nederlands Jeugdinstituut \(NJI\)](https://www.nji.nl)

Цілі молодіжної роботи

Після децентралізації у 2015 році нідерландська молодіжна політика була побудована навколо ідеї, що муніципалітети та їхні партнери повинні надавати послідовну, локально обґрунтовану підтримку дітям і молоді. У межах цієї ширшої системи молодіжна робота сприяє зміцненню умов розвитку, підтримці добробуту та пропонує профілактичну підтримку до того, як знадобиться інтенсивніший догляд. Загальна мета полягає в тому, щоб допомогти молодим людям дорослішати безпечно та здорово, розвивати свої таланти та повноцінно брати участь у житті суспільства.

→ [Jeugdwet \(wetten.overheid.nl, нідерландською\)](https://wetten.overheid.nl) | [NJI – Effectief werken in het jeugdveld \(нідерландська\)](https://www.nji.nl)

Рамка компетентностей для молоді

Нідерланди не мають єдиної національної рамки компетентностей для молоді як такої. Натомість їхній підхід зазвичай визначає якість і очікуваний вплив на рівні втручання. NJI підтримує значну базу даних ефективних молодіжних втручання, кожне з яких описує свої цілі, методи, цільові групи та доказову базу. Також було визначено десять основних передумов для успішного довгострокового молодіжного підходу. На практиці це означає, що якість вибудовується не стільки навколо універсального набору компетентностей для всіх молодих людей, скільки до того, чого конкретним втручанням очікується досягти для конкретної групи.

→ [NJI – Kwaliteitskompas \(нідерландською\)](https://www.nji.nl)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Kwaliteitskompas (Якісний компас).** Kwaliteitskompas є центральним інструментом NJI для допомоги муніципалітетам та їхнім партнерам

в управлінні та покращенні якості молодіжної політики. Інструмент використовується з 2017 року і структурований навколо семи bouwstenen (будівельних блоків), він переходить від амбіцій та задуманих соціальних результатів через політичні рішення та якість діяльності до спрямованих результатів, навчання та спільної роботи. Особливо корисним є те, що він пов'язує політику та впровадження в одному циклі якості, а не розглядає їх як окремі сфери.

→ [Нью-Джерсі – Kwaliteitskompas \(нідерландською\)](#) | [Kwaliteitskompas – інтерактивний сайт \(нідерландською\)](#)

- **Databank effectieve jeugdinterventies.** Національна база даних ефективних молодіжних інтервенцій NJi оцінює кожен запис за структурованими критеріями, що охоплюють теоретичну основу, практичну застосовність і докази ефективності. Втручання потім визнаються за чотирирівневою шкалою — від «добре обґрунтованих» до «ефективних за сильними показниками». Муніципалітети та медичні заклади можуть використовувати базу даних при виборі втручань, заснованих на доказах, які потім поєднують ширший цикл Kwaliteitskompas.

→ [NJi – Kwaliteitskompas, kwaliteit van activiteiten \(нідерландски\)](#)

- **Samen leren en verbeteren – спільне навчання та вдосконалення.** Один із будівельних блоків Kwaliteitskompas зосереджений прямо на спільному навчанні та вдосконаленні. Ідея полягає в тому, що якість має зміцнюватися через співпрацю між політиками, фахівцями та постачальниками, а моніторинг має підтримувати навчання, а не лише підзвітність. NJi також надає рекомендації щодо створення навчальних мереж, у яких муніципалітети, постачальники, школи та інші можуть навчатися один у одного.

→ [NJi – Samen leren en verbeteren \(нідерландською\)](#) | [NJi – Hoe versterken we samen de kwaliteit \(нідерландською\)](#)

- **Staat van de Jeugd.** Цей публічний ресурс даних, який підтримує NJi, надає інформацію на рівні муніципалітетів про становище дітей і молоді. Він дозволяє муніципалітетам розпочати цикл Kwaliteitskompas, спираючись на більш міцну базу доказів, поєднуючи статистичні дані з спостереженнями, сигналами та історіями від професіоналів, молоді, батьків і партнерів.

→ [NJi – Model voor samenhangende aanpak \(нідерландською\)](#)

- **Ефективні практичні публікації та рекомендації.** Окрім самих Kwaliteitskompas, NJi створює безперервний потік практичних рекомендацій, включаючи посібники, довідкові публікації з ефективної роботи та матеріали про провідні принципи соціальної сфери. У цьому сенсі

NJi функціонує як постійна інфраструктура знань для нідерландської молодіжної сфери, а Kwaliteitskompas є ключовим пунктом інтеграції.

→ [NJi – Kwaliteitskompas \(працюємо з ним, нідерландською\)](#)

9. Мальта

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

На Мальті молодіжна робота входить до міністерства, відповідального за молодь, наразі Міністерства освіти, спорту, молоді, досліджень та інновацій. На операційному рівні центральними є два органи: Aġenzija Żgħażaġh, Національне молодіжне агентство, створене Юридичним повідомленням 522 від 2010 року та основний роботодавець професійних молодіжних працівників і працівниць; та Рада професій молодіжної роботи, створена відповідно до Акту про професію молодіжної роботи 2014 року для регулювання цієї професії. Тому Мальта є однією з відносно небагатьох країн Європи, де молодіжна робота офіційно регулюється спеціальним законодавством.

→ [Aġenzija żgħażaġh](#) | [Закон про професію молодіжної праці – Розділ 533 \(Закони Мальти, PDF\)](#)

Цілі молодіжної роботи

Акт про професію молодіжної роботи (Глава 533, спочатку Акт XX від 2014 року) визначає молодіжну роботу як неформальну навчальну діяльність, спрямовану на особистий, соціальний та політичний розвиток молодих людей. Молодіжні працівники і працівниці взаємодіють з молодими людьми у своїх громадах, включно з волонтерським сектором, і підтримують їх у реалізації їхнього потенціалу та критичному та творчому реагуванні на життєві виклики, щоб вони могли сприяти соціальним змінам. Закон також передбачає, що молодіжна робота має враховувати всі форми різноманіття і застосовується до молоді віком від 13 до 30 років. Поточна Національна молодіжна політика «До 2030 року – Залучення молоді, співпраця та підтримка» триває з 2021 по 2030 рік (з проміжним переглядом у 2025/26 роках) і структурована навколо восьми стратегічних цілей.

→ [Акт про професію молодіжної роботи – Глава 533 \(Закони Мальти, PDF\)](#) | [Aġenzija żgħażaġh](#)

Рамка компетентностей для молодих людей

Мальта не має окремої національної системи компетентностей для молодих людей як результатів молодіжної роботи. Проте у країні забезпечують чіткий шлях через три акредитовані програми, які проводить Aġenzija Żgħażaġh на рівнях MQF 1, 2 та 3. Ці курси зосереджені на самостійному житті, трудовому житті та навичках, пов'язаних із робочим місцем, тривають 35–40 тижнів і викладаються професійними молодіжними працівниками і працівницями.

Внаслідок цього деякі результати молодіжної роботи офіційно визнаються в рамках національної кваліфікаційної системи.

→ [Молодіжне партнерство Ради Європи – Мальта](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Акт про професію молодіжної роботи та Рада професій молодіжної праці.** Найвідміннішою рисою Мальти є регулювання молодіжної роботи як професії. Акт (глава 533) встановлює Раду професії молодіжної роботи, визначає її склад і функції, а також забезпечує нормативну базу для професійної практики, включаючи кодекси поведінки та санкції. Рада відповідає за оцінку стандартів, рекомендації вимог до початкової та безперервної освіти, визнання кваліфікацій, видачу або відмову у видачі ордерів, ведення реєстру молодіжних працівників/працівниць і асоціацій, консультування щодо Кодексу етики, а також розгляд звинувачень у порушеннях, недбалості чи некомпетентності.

→ [Закон про професію молодіжної роботи – Глава 533 \(Закони Мальти, PDF\)](#)

- **Система гарантій для молодіжних працівників і працівниць.** На Мальті для роботи молодіжним працівником чи працівницею потрібне отримання ордера від Ради професії молодіжної роботи. Щоб кваліфікуватися, особа повинна пройти одну з затверджених програм Університету Мальти та продемонструвати еквівалент двохрічної повної практики у цій галузі. Це створює єдиний і дуже формальний шлях до професійної молодіжної роботи, ближчий за структурою до професій, таких як викладання чи соціальна робота, ніж до більш вільних домовленостей у багатьох інших країнах.

→ [Акт про професію молодіжної роботи – Глава 533 \(Закони Мальти, PDF\)](#)

- **Хартія Знаку Якості і якісної служби.** Aġenzija Żgħażaġħ отримала Знак якості, присуджену Мальтійською державною адміністрацією за надання послуг, що відповідає визначеним стандартам. Схема організована навколо чотирьох стовпів і п'яти детермінантів SERVQUAL. Хартія якісних послуг агентства, доступна як англійською, так і мальтійською мовами, робить ці стандарти видимими для молодих людей та свідчить про прагнення до постійного моніторингу та вдосконалення.

→ [Aġenzija Żgħażaġħ – домашня сторінка та Quality Label](#)

- **Практичний посібник для безпеки та добробуту молодих людей.** Агентство також розробило Практичний посібник для персоналу, тих, хто працюють за контрактом, здійснює волонтерську діяльність, навчається та

проходить стажування. Він створений для підтримки захисту, безпеки та добробуту молодих людей, а також для швидкого визнання та усунення ризиків. Паралельно агентство використовує заходи захисту даних, розвитку персоналу та управління ефективністю як частину внутрішнього підходу до якості.

→ [agenzia žgħażağħ](#)

- **Співпрацю для проходження практики з університетом і збір думок молодих людей.** Завдяки меморандуму про взаєморозуміння з Департаментом молодіжних та громадських студій Мальтійського університету Aġenzija Żgħażağħ надає студентам і студенткам, які готуються вступати до професії, польові стажування. Агентство також співпрацює з Національною молодіжною радою з питань, що впливають на добробут молодих людей, і регулярно використовує інтерактивні медіа для збору думок молодих людей. На практиці ці погляди є частиною постійної роботи з покращення якості.

→ [Рада Європи – Державний лист з молодіжної роботи на Мальті](#)

10. Норвегія

Міністерство, відповідальне за молодіжну роботу

Норвезька молодіжна політика є міжсекторальною, тому не існує єдиного міністерства молоді як такого. Загальна відповідальність за політику у сфері дітей і молоді лежить на Міністерстві дітей і сімей, тоді як Норвезький директорат у справах дітей, молоді та сім'ї (Bufdir) виступає центральним оперативним органом. Багато молодіжної роботи все ще залежить від муніципальної ініціативи та організацій громадянського суспільства, де Молодіжна робота Норвегії (Ungdom og Fritid) відіграє особливо важливу роль на національному рівні.

→ [Bufdir – Директорат у справах дітей, молоді та сім'ї | Рада Європи – Національний лист з молодіжної роботи в Норвегії](#)

Цілі молодіжної роботи

У Норвегії молодіжна робота досі тісно пов'язана з професійною відкритою молодіжною роботою в молодіжних клубах, більшість з яких підтримуються або надаються муніципалітетами. Молодіжні клуби, керовані НУО, також стають дедалі поширенішими. Цілі зазвичай полягають у створенні безпечних і інклюзивних місць для зустрічей, підтримці участі та демократичної взаємодії, зміцненні здоров'я та добробуту, а також наданні молодим людям досвіду майстерності та приналежності. У ширшому сенсі норвезька молодіжна політика приділяє велику увагу міжсекторальній співпраці та участі дітей і молоді.

→ [Ungdom og Fritid \(Молодіжна робота Норвегія\)](#)

Рамка компетентостей для молодих людей

У Норвегії немає окремої національної рамки, яка б визначала результати молодіжної роботи для молодих людей. Її сила полягає у глибині даних про самих молодих людей. Опитування Ungdata охоплює широкий спектр питань, що стосуються підліткового життя — від здоров'я та вживання психоактивних речовин до сімейних стосунків, дозвілля, добробуту та школи. Дослідники з OsloMet також використовували дані Ungdata, щоб дослідити, як муніципалітети можуть активніше використовувати молодіжні клуби для підтримки здоров'я та добробуту. На практиці Норвегія відповідає на питання про те, що молодь отримує від молодіжної роботи, більше через емпіричні докази, ніж через національну систему.

→ [Ungdata – національний хаб](#)

Ключові інструменти оцінки якості та впливу

- **Rammeverket – Framework for fritidsklubber (Ungdom og Fritid).** Rammeverket (Рамка) — це норвезька секторна рамка якості для fritidsklubber (молодіжних клубів), створена Ungdom og Fritid (Молодіжна робота Норвегії) в рамках проєкту Fritidsklubbløftet (Підтримка молодіжного клубу). Запущений у червні 2024 року, проєкт підтримується грантом у розмірі 270 мільйонів норвезьких крон від Gjensidigestiftelsen, партнером якого є Редд Барна (Save the Children Norway). Рамка викладає рекомендації щодо універсального дизайну, норм укомплектування персоналом, компетентності та кваліфікацій молодіжних працівників і працівниць (наразі в Норвегії немає шляху здобуття ступеня для працівників молодіжних клубів), інфраструктури та участі молоді у проєктуванні клубів. Таким чином, це найскоординованіша нинішня спроба встановити загальнонаціональні стандарти якості відкритої молодіжної роботи в Норвегії, що керується самим сектором, а не центральним урядом.

→ [Ungdom og Fritid – Rammeverket \(норвезькою\)](#) | [Ungdom og Fritid – хаб Стратегічного плану 2025–2027 \(норвезькою\)](#)

- **Критерії якості для муніципальних молодіжних клубів.** Молодіжна робота Норвегії (Ungdom og Fritid) разом із Норвезьким союзом муніципальних і загальних працівників опублікувала критерії якості для муніципальних молодіжних клубів, молодіжних центрів та відкритих місць для зустрічей. Ці критерії охоплюють залучення, демократичні цінності та участь, можливості та ресурси, компетентності молодіжних працівників і працівниць та міждисциплінарну співпрацю. Вони визначаються секторами, а не нав'язуються державою, і тому відображають погляди практиків на те, як виглядає добра якість.

→ [Ungdom og Fritid – Молодіжна робота Норвегії \(норвезькою\)](#)

- **Опитування Ungdata – національне молодіжне опитування на муніципальному рівні.** Ungdata — це схема опитування населення, заснована у 2010 році та фінансована з національного бюджету, а дані збираються локально в муніципалітетах. Найновіший національний звіт (NOVA Rapport 4/25, Bakken 2025) охоплює масштаб 2023–2025 років і базується на відповідях 276 397 молодих людей у 345 муніципалітетах та Шпіцберген, із загальним рівнем реагування 77 відсотків (порівняно із середнім показником близько 87 відсотків до пандемії). Центр Ungdata при NOVA, OsloMet координує систему, а регіональні центри KORUS підтримують впровадження. Опитування містить окремий розділ про доступ до молодіжних клубів, молодіжних центрів і відкритих місць для зустрічей, що робить його особливо цінним джерелом порівнянних даних про охоплення та залучення до молодіжної роботи.

→ [Ungdata 2025 – NOVA Rapport 4/25 \(PDF, норвезька\)](#) | [Ungdata – національний хаб](#)

- **Ungdata Junior та Ungdata Plus.** Система розширилася завдяки двом взаємодоповнюючим опитуванням. Ungdata Junior адаптовано для дітей 5–7 класів. Ungdata Plus — це лонгітудне дослідження, яке пов'язує відповіді опитувань із реєстрацією даних для вивчення довгострокових результатів, таких як освіта, робота та сімейне життя. Це дає Норвегії надзвичайно сильну здатність досліджувати, як розвивається добробут молодих людей і з часом і як дозвілля, включаючи участь у молодіжних клубах, можуть впливати на подальші результати.

→ [Ungdata Junior – методологічна робота \(Sage\)](#) | [OsloMet – дослідження молоді](#)

- **Навчання молодіжному лідерству та розвиток якості від Молодіжна робота Норвегії.** За фінансування Норвезького директорату охорони здоров'я, Youth Work Norway пропонує курс молодіжного лідерства, який акцентує увагу на молодіжних клубах як на інклюзивних місцях зустрічей, де участь підтримує добробут, майстерність і приналежність. Організація, яка об'єднує понад 600 молодіжних клубів по всій країні, також навчає молодіжних працівників і працівниць, розробляє стандарти якості, бере участь у дослідженнях і співпрацює з політиками, освітянами та роботодавцями для зміцнення цієї сфери.

→ [Ungdom og Fritid – молодіжна робота Норвегія](#) | [Рада Європи – Національний лист з молодіжної роботи в Норвегії](#)

- **Дослідження з молодіжної роботи та участі молоді, що замовлене Bufdir.** База доказів Норвегії також зміцнюється завдяки замовним дослідженням. Серед них — проєкт 2021–2022 років Норвезького інституту досліджень праці щодо партисипативної роботи з молоддю в

муніципалітетах, дослідження соціальних досліджень NTNU 2023 року щодо умов для клубів дозвілля, а також тривала діяльність Центру досліджень громадянського суспільства та добровільного сектору. Разом із Ungdata ці дослідження дають Норвегії міцну основу для молодіжної політики, заснованої на доказах.

→ [Bufdir – Директорат у справах дітей, молоді та сімей](#)

Уроки для України

Найкорисними безпосередніми джерелами для України є Фінляндія (огляд рівний-рівному, рамкове законодавство, інструментарій Kyllin hyvä), Естонія (сертифікація компетентностей на основі портфоліо галузевим органом), Норвегія (секторна структура через організації громадянського суспільства, а також опитування Ungdata), Шотландія, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії (самооцінювання з низькими ставками), Німеччина (визнання волонтерів Juleica) та Ірландія (подвійний шлях для волонтерських груп).

Ці шість країн були обрані за трьома критеріями: (1) модель сумісна з децентралізованою системою громад; (2) модель має низькі експлуатаційні витрати і не потребує великого центрального агентства чи інспекції; та (3) сам сектор, а не держава, відіграє провідну роль у забезпеченні якості. Таблиця нижче узагальнює основний елемент для трансферу у кожній країні, а також його ключову силу, основні обмеження та умови, за яких він найімовірніше працюватиме в Україні.

Країна	Модель/інструмент	Ключова сила	Головне обмеження	Умови застосування в Україні
Фінляндія	Модель оцінювання KNY; Kyllin hyvä self-assessment toolkit; Закон про молодь як рамкове законодавство	Найдешевша модель у зразку; керовані однолітками; Готовий набір інструментів	Залежить від критичної маси охочих муніципалітетів; Жодного механізму примусити брати участь	Потрібен координатор мережі (НУО або асоціація); Громади, готові брати участь добровільно
Естонія	Сертифікація професій на основі портфоліо (рівні 5, 6, 7), що проводиться галузевою асоціацією (ENK)	За компетентностями, без ступеня; дуже низька вартість; визнає неформальне навчання	Потрібно будувати довіру до сертифікаційного органу; Потрібна інтеграція з національною системою кваліфікацій	Вимагає акредитованого сертифікаційного органу з прозорими процедурами; Маршрут NQF
Шотландія (Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії)	Самооцінка з низькими ставками (How Good Is Our... фреймворків); Рамка результатів роботи з молоддю та навичок	Орієнтована на покращення, а не каральна; формує культуру навчання	Немає важеля дотримання вимог; Якість залежить від готовності постачальника	Найкраще працює там, де вже є підтримка секторів; Переваги від легкого національного контролю
Норвегія	Rammeverket (рамка якості, керована сектором); Муніципальне молодіжне опитування Ungdata	Ініціюється НУО, а не державою; Одне спільне опитування дає порівнянні дані за низькою ціною	Фреймворк є новим (2024) і не протестований у масштабах; Опитування потребує	Потребує сильної національної громадської організації або мережі; Фінансування донорів/фондів

			постійного фінансування	може замінити державний бюджет
Німеччина	Juleica - Картка волонтера молодіжного лідера	Мінімальні витрати на інфраструктуру; децентралізовано постачальникам громадського суспільства; 100 000+ власників	Визнає лише волонтерів; Це не професійна кваліфікація	Потребує визнаних постачальників навчання на місцевому рівні; Стандарти навчання мають бути погоджені на національному рівні
Ірландія	Подвійні стандарти якості (NQSF для професіоналів; простіші стандарти для волонтерських груп)	Визнає, що волонтерам і професіоналам потрібен різний рівень дотримання вимог	Легша колія може стати стелею, а не підлогою	Реалістично, де волонтерство є нормою; Потрібні стимули для стимулювання прогресу

Об'єднуюча нитка полягає в тому, що всі ці фактори ставлять сам сектор, а не державу, в центр забезпечення якості — що є найефективнішою відправною точкою для України в середньостроковій перспективі. Це не означає, що підхід, орієнтований на сектори, не несе ризиків. Фрагментація стандартів між громадами, нерівномірна якість між громадами та обмежені механізми підзвітності є реальними проблемами. Але подібні системи на практиці керують цими напруженнями: у Фінляндії мережа KNY координує оцінювання між 21 і більше муніципалітетом, створюючи спільні критерії та якісну мову без центрального контролю; у Шотландії Education Scotland забезпечує легкий нагляд поряд із власною самооцінкою сектору, гарантуючи, що місцева автономія не занурюється в ізоляцію. Модель, керована секторами, — це не те саме, що неузгоджена — і наведені вище приклади показують, як горизонтальна координація між практиками може виконати більшість роботи, яку зазвичай очікують від вертикальної інспекції.

Щоб заощадити ресурси, Україні слід зосередитися на використанні оглядів рівний-рівному як у Фінляндії та Шотландії, а не державної/урядовій інспекції:

- **Фінляндія — модель оцінювання the Kanuuna / KNY.** У Фінляндії молодіжні працівники і працівниці з одного муніципалітету відвідують інший, спостерігають за практикою за спільними критеріями та готують звіт про розвиток. Це модель навчання за допомогою колег, а не режим інспекції. Пакет Kyllin hyvä додає інструменти самооцінювання, опитування молодих людей та шаблони навчальних програм. Для України головна привабливість — практична: це відносно легкий спосіб підтримки якості на рівні громад без створення великої нової структури.
- **Шотландія, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії — самооцінка з низькими ставками через рамки «Наскільки добре наш...».** Шотландія використовує спільний набір індикаторів якості для спільного самооцінювання постачальниками,

менеджерами та партнерами. Мета — покращення, а не покарання. Ця різниця має значення. У системі, де центральний контроль обмежений, а безпосереднє завдання — посилити практику, орієнтована на навчання рамковий підхід, ймовірно, буде ефективнішим, ніж жорстка модель інспекції.

Щоб зберегти систему легкою, варто покладатись на організації громадянського суспільства та молодіжні НУО, як у Норвегії та Німеччині

- **Норвегія — секторна структура, керована Ungdom og Fritid.** Сучасна якість роботи Норвегії в молодіжних клубах здебільшого зумовлена самим сектором, особливо через Rammeverket та ширший проєкт Fritidsklubbloftet. Це показує, що достовірна національна рамка не завжди має починатися з законодавства чи центрального органу влади. Для України це реалістичний урок. Більша частина сфери вже залежить від громадських організацій, донорської підтримки та місцевої ініціативи, тому модель сектору може бути найефективнішим шляхом у коротко- та середньостроковій перспективі.
- **Німеччина — Juleica як практична модель визнання волонтерів.** Картка Juleica в Німеччині пропонує простий спосіб визнати та підтримати волонтерських молодіжних лідерів і лідерок через коротке навчання та періодичне оновлення. Картка визнана на національному рівні, але процес видачі все ще базується на постачальниках громадянського суспільства. Для України це корисно не тому, що її слід точно копіювати, а тому, що показує, як волонтерську базу можна розпізнати, не будуючи навколо неї складної державної системи.

Варто сертифікувати молодіжних працівників і працівниць на основі компетентності (приклад Естонії) і уникати обмеження ступенем:

- **Естонія — сертифікація професій на основі портфоліо на трьох рівнях (5, 6, 7).** Модель Естонії побудована навколо професійних стандартів, даних портфоліо та короткого експертного інтерв'ю. Вона не залежить від одного шляху здобуття ступеня, що означає, що люди можуть продемонструвати компетентність, здобуту через досвід роботи, неформальне навчання або формальну освіту. Це робить цей приклад особливо актуальним для України, де робоча сила молодіжної роботи ще розвивається і включає багато практиків, чий досвід є реальним, але не завжди офіційно визнаним. На цьому етапі шлях, заснований на компетентностях, ймовірно, буде кориснішим, ніж суворо регульована професійна модель.

Закріпити систему в українському законодавстві без надмірного призначення, як у Фінляндії та Республіці Ірландія

- **Фінляндія — Акт про молодь 1285/2016 як рамковий закон.** Фінський акт про молодь визначає цілі, визначає сферу та покладає відповідальність на муніципалітети створювати умови для молодіжної роботи, але не встановлює єдину модель надання послуг. Цей баланс важливий. Для України такий рамковий закон надасть молодіжній роботі більш чіткий статус, водночас залишаючи простір для локальних відмінностей між громадами.
- **Ірландія — паралельний шлях якості для волонтерських груп.** Ірландія реалізує повну систему професійних послуг і простішу для волонтерських груп. Логіка проста: однакові очікування не можна розумно застосовувати до кожного постачальника. Це корисний урок для України. Невелика волонтерська група в сільській громаді не повинна відповідати тим самим адміністративним вимогам, що й велика професійна служба у великому місті.

Щоб дешево створити міцну базу, орієнтовану на Україну, варто інвестувати в одне хороше опитування населення, наприклад, як Норвегія

1. **Норвегія — Ungdata як спільне муніципальне опитування молоді.** Підхід Норвегії примітний тим, що він базується на одному потужному інструменті опитування, який використовується в усіх муніципалітетах, а не на багатьох дрібних розрізнених дослідженнях. На практиці система працює через чіткий розподіл обов'язків: Центр Ungdata при NOVA (OsloMet) розробляє анкету, керує даними та проводить національний аналіз, тоді як регіональні центри KORUS підтримують впровадження в окремих муніципалітетах. Фінансування надходить із спеціалізованої національної бюджетної лінії. Муніципалітети беруть участь у поступовому циклі, тому дані регулярно оновлюються без необхідності одночасного обстеження від усіх муніципалітетів. Для України принцип очевидний: одне спільне опитування, добре спроектоване і проведене на рівні громади — навіть скромне, з використанням існуючої інфраструктури шкіл чи молодіжних центрів для зниження витрат і роботи на річному або дворічному циклі — дасть більше корисних доказів, ніж мозаїка одноразових оцінок. Головне — інструмент є спільним, тому результати можна порівняти між громадами та з часом.

Моделі з великою кількістю ресурсів/обмежене використання в Україні

1. **Мальта та Люксембург — потужні системи, але ресурсно великі.** Статутне професійне регулювання Мальти та поєднання національної рамки, обов'язкових концепцій місцевих дій і регіонального моніторингу в

Люксембургу є високорозвиненими системами. Вони також створені для відносно невеликих, добре забезпечених юрисдикцій із більшою центральною потужністю, ніж Україна зараз. Водночас окремі елементи з обох можна частково адаптувати без імпорту повної регуляторної інфраструктури. З Мальти Кодекс етики для молодіжних працівників та Практичний посібник з безпеки та добробуту молоді є окремими документами, які можна адаптувати для українського використання без необхідності повного гарантування або Ради професії молодіжної роботи. З Люксембургу Концепція д'Action Générale — вимога, що кожен молодіжний центр має підготувати місцевий педагогічний планувальний документ, який періодично переглядається — є практичним інструментом якості, який може працювати на рівні громади без оплачуваних регіональних моніторингових агентів (AREG), які Люксембург використовує для контролю впровадження. Що на цьому етапі не буде дешево: повна система гарантування Мальти (вступ лише за дипломом, статутна реєстрація, формальні процедури порушень) та модель персоналу AREG у Люксембургу.